

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. — Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserterate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem posloppju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 6.

V Ptuj v nedeljo dne 19. marca 1905.

VI. letnik.

Prebujenje.

„Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!“

Mesec marec! Koliko novega upanja, koliko novih sklepov in načrtov nam vendar vzbudiš! V ledenih, zimskih sponah je tičala mati zemlja, spavala je dolgo zimsko spanje, a sedaj sije zopet prijazno solnce, zemlja je zopet prosta, čila in zdrava, kakor človek, ako se prebudi v jutro po sladkem, mirnem počitku.

Spomlad je spet! Prebujenje vlada povsod, prebujenje vlada v naravi, prebujenje pa tudi vlada v srcu človeškem!

Zgodnja spomlad, koliko nam vendar obetaš, kako se te vendar veseli staro in mlado!

Zgodnja spomlad, ti si se svojim prebujenjem krasna podoba dušnega prebujenja, prebujenja, katero je prišlo ravno z mesecem marcom nad naša ljudstva.

Naš lepi, zeleni Štajer obhaja v tem mesecu, namreč dne 19. t. m., praznik svojega deželnega patrona — svetega Jožefa. In ravno ta prelepi praznik, ravno prebujenje v naravi v tem času, nas spominja na povzročitelja dušnega kmečkega prebujenja, na nekoga velikega moža z lepim imenom Jožefovim, na duševnega velikana naše svitle cesarske hiše, na cesarja **Jožefa drugega**.

Kakor opisujemo na nekem drugem mestu tega lista, imela je v srednjem veku človeške zgodovine vso vedo, vse šole, vso omiko in s tem seveda tudi posvetno moč v rokah duhovčina! Na vnebovpijoči način občutila so ljudstva to moč, občutila povsod, občutila pa najbolj v naših krajih. Prišla je novejša doba zgodovine, a moč duhovčine je rastla, njeno izsesanje ljudstva priklopelo je do vrhunca, v bogatih kloštrih so se mastili duhovniki, cerkveno premoženje

je rastlo od dne do dne, ljudstvo pa je stradalo, in javkalo pod težkim jarmom klerikalstva, duhovnikov in posvetnih svojih gospodov, kateri so bili zopet samo orožje duhovništva. Toda prišel je mesec marec leta 1741, rodil se je 13. t. m. otrok, velikanskih duševnih moči, svitli potomec avstrijskega vladajočega roda, cesar **Jožef II.**

Učitelji tega duševnega velikana prizadevali so si na vso moč odgojiti tega navdarjenega dečka in mladeniča v duhu, kateri je vladal tedaj celo okoli visočine evropskih tronov, namreč v duhu klerikalcev, v duhu jezuitov.

Toda kmalu je spoznala jasna glava tega mladeniča, da ravno priprosto ljudstvo potrebuje in pričakuje od njega pomoči in radi tega se je začel pečati s ljudstvom, začel je udano mu ljudstvo razumovati in **ljubiti!**

Ali se nam je tedaj čuditi, da je spoznal kot mož takoj tudi največje sovražnike ljudstva? Ali se nam je čuditi, da je kot blag ljubitelj ljudstva posvetil vso svojo moč temu, da bi ogonobil moč klerikalstva?

„Slava Tebi, ki si kmete ljubil“, slava Tebi veliki praded svitle cesarske hiše, slava Tebi, ki si bil začetek avstrijskega duševnega prebujenja, slava Tebi, ki si bil mogočni prvoboritelj v hudem boju proti klerikalcem, slava Ti cesar **Jožef drugi!**

In ravno sedaj ob obletnici Tvojega rojstva, ravno sedaj ob Jožefovem se hočemo Tebe spominjati s hvaležnim srcem!

Čeprav od Tvojega truplja ni več morda družega, kakor pest prahu, Tvoj čili duh prostosti živi med nami, čeprav se je posrečilo Tvojim in našim največjim sovražnikom zatreti kmalu po Tvoji prerani smrti

sađ Tvojih namenov, na novo so se prebudili potomci Tvojega ljudstva, Tvoje mišljenje, Tvoji nazori so obveljali, verige klerikalstva, s katerimi so bila ljudstva okovana, padajo raz naših rok, a prvi njihov klep razdrobil si zmagonosno — Ti!

Prebujenje vlada sedaj v naravi, prebujenje vlada tudi med nami. Krasna spomlad bode sledila v naravi temu prebujenju, sledilo bode solnčno poletje, bogata jesen, a duševnemu prebujenju ljudstva bodejo sledili njega svitli bodoči dnevi, katere je z veseljem zrlu uže jasno duševno oko neumrljivega Jožefa II.

Slava Ti cesar Jožef drugi, ki si to prebujenje želel svojim ljudstvom, slava Ti, ki si položil prvi mogočno svojo roko na fundament vsega ljudskega zla, na klerikalizem!

Do sedaj mogočno zidovje klerikalne palače je začelo pokati, duh Tvoj pa, večki cesar, kateri vlada med nami, naj bo v bodoče zvesti naš spremljevalec, potem se nam ni bati, da se ne bi ta palača zasipala na skorem v prah in pepel!

Da, tedaj. . !

Pred malim številom let, starejši ljudje izmed kmetov še imajo te čase gotovo v spominu, ni bilo treba pošiljati starišem svojih otrok v šolo, ni jim bilo treba skrbeti za njih šolski obisk, ne, k večjemu če je oče svojega otroka sam doma naučil za silo pisati ali pa še to ne. Naši starci na kmetih navadno ne znajo ne brati, tudi ne pisati, nekateri niti ne čez sto šteti. Oglejmo si tedajne čase malo bolj pri luči!

O ljudskih šolah, kakor jih imamo danes, ni bilo ne sluha ne duha, ljudstvo je živelo v beli dan ne meneč se za drugo, kakor za svojo mizo in — posteljo, k večjemu še za ta ali drugi odstavek katekizma, kateri se mu je v cerkvi ali pa v takozvani nedeljski šoli tako dolgo prežvekoval od dušnega pastirja, dokler ga ni znalo staro in mlado na pamet, ne da bi ga razumelo!

V dolgi črni suknji, katero mu je podelil na-

Čuden čudež

V farovžu je bil obed. Nosilo se je na mizo za dobrih pet kopačev in sicer najbolj finih reči. Pri mizi pa je sedel častivreden gospod župnik sam. Župnik se je z očividnim veseljem trudil spraviti cele kupe pečenk pod streho, stregel pa mu je suh mežnar, kateri je pri tem prizoru na debelo požiral — sline.

Ko si je župnik do dobrega napolnil okrogli trebuh, zalil še jed povrh s par kozarci dobre starine, začele so mu ravno ko je srkal sladko kaplico, rojiti po glavi čudne misli. Župnik pogleda srpo mežnarja in vsklikne: »Ti mežnar, ti si pregrešni človek! Ti ne daješ faranom dobrega vzgleda, jaz te moram spomniti vendar enkrat na tvojo dolžnost. Ti si že štiri leta v moji službi, a vendar nisi bil še niti ne enkrat pri spovedi!« — Mežnar se ponižno nakloni in reče: »Častivredni, jaz sem mislil, ker vi itak poznate moje življenje, da ni treba, da bi šel še povrh k spovedi!«

Na to reče župnik: »Ne, ne, to moram jaz bolje vedeti kakor ti, hajd, opravi še danes, opravi takoj svojo krščansko dolžnost, ker imava sedaj ravno oba čas!«

Hočeš, nočeš, mežnar je moral ubogati. V farovži je

navadno župnik, ko je sam več ni mogel rabiti, stiral stopal suh, bled možiček v tej ali drugi fari ob naspol podrte kože tik cerkve. Moža so imenovali — učitelja, ljudskega učitelja, koči pa so dali — šola.

Ta bled, suh mož pometal je navadno tudi v cerkvi, keč, zvonil je mrtvim, zakopal mrliča, snažil župnika v obleko in čevlje, stregel v farovži »gospodom« v obedu in se globoko klanjal farški gospodični, katere je tu in tam postregla njegovemu želodcu z ostanki farške mize. Vsak dan je poljubil večkrat blagoslovljeno župnikovo tolsto, okroglo roko, in ves teden je mučil od ranega jutra do poznega večera, v tistem delju pa je skrtačil isto svojo edino črno suknjo, izlezal je na »kor«, izsilil starim orglam se svojimi tenkimi, dolgimi prstami »mile harmonije« in v tem, ko je sam zapel s hripavim glasom zvišano »cerkveno pesen« Bogu na čast in svojim sofaranom — zabavo!

To je bil učitelj — ljudski učitelj! In z veseljem je vse to opravljal ta mož, dobro vedoč, da ga ni mogel gov gospod župnik ne bode preganjal, da mu ni bil milostljiv šolski nadzornik, da ga bode napram njemu šolskemu nadzorniku, mogočnemu dekanu še čisto le hvalil, ko pride ta — kot šolski inšpektor, do njega vedoč, da nasprotno ne sme ravnati, ker se mu je jiti gače odtegnejo mili darovi iz farovža!

Tako mimogredoč je pogledal tu in tam tudi v šolo, pokazal otrokom to in ono »buhštabo« in povle povedal, kaj želijo in kaj hočejo imeti »milostljivi župnik« in prevzvišeni, vsegamogočni šolski »inšpektor«, visoki gospod »dehant!«

Da, tedaj, tedaj je cvetla pšenica vsem dobrotam suknežem, tedaj so igrali prvo vlogo med našim ljudstvom, a ljudstvo pa je tavalo v temi, v bogvednostni, enako slepcu, katerega vodi preširen denar k paglavec!

Da, tedaj se je brez skrbi gulilo od bogeljev farovžev kmečko ljudstvo, brez skrbi so se mu ne odgala plačila in ubogo, dobro ljudstvo pa je radovoljno plačevalo, radovoljno je zaupalo svojim duševnim plov-

stala, kakor je to še po nekok navada, spovednica, v kateri se so se navadno spovedovale čiste farške device, ki so prihajale vsaki teden k spovedi. Župnik se je vsedel v spovednico in mežnar je pobožno pokleknil. Dolgo je župnik spraševal o vsem blagoslovnem in nemogočnem mežnarja. Mežnar pa je skesan je vse odgovarjal. Na to pa vpraša župnik mežnarja: »Koliko si bil brez mojega vedenja v kleti in kolikokrat si kradel tamo vino?« — Mežnar je molčal. Župnik je ga vprašal še enkrat: »Mežnar je molčal kakor riba. Župnik zakriči na ves glas: »Falot tatljivi, kolikokrat si bil brez mojega vedenja v kleti?« Mežnar je pobožno gledal na župnika in je molčal kakor grob!

Župniku se je zdelo to vendar odveč, ves razburjen iz spovednice in zakriči nad mežnarjem: »Ali si postal mutasti, zakaj ne odgovarjaš več na moja vprašanja?« Mežnar gleda s kislim obrazom župnika in reče: »Oh, čudno, čudno, čudno, videl sem sicer, da so gospod župnik nekaj govorili, toda slišal nisem zares ničesar!«

Župnik je na široko usta odprl. »Ne, ne, milostljivi gospod«, reče mežnar, »jaz nisem ničesar slišal, zgodil se je najbrž čudež. Ako mi ne verjamate, pa pokleknite sami tukaj sem, kjer sem jaz klečal, jaz poved-

stirjem misleč, da si s pokorščino napram svojim pijavkam zasluži in — kupi neskončno veselje v svetih nebesih!

Kar bodeš sejal v rahlo, počinjeno spomladansko zemljo, to bode pognalo močne kali in razvilo bode svoj čas bujno cvetje, rodilo ti obilni sad! Kar vcepiš v mlado, občutljivo človeško srce, to bode v njem pognalo močne korenine, izrastlo bode iz teh korenin mogočno drevo, katerega ne podere nikdar in nikdar še tako burnega življenja vihar.

Da, tedaj, v tistih temnih časih, tedaj se je v cepila v mlada srca — pesja pokorščina napram duhovščini in ti cepiči so bujno rastli, ker je mladim drevescam stregel na svoj način vrtnar, farški hlapec, z imenom — ljudski učitelj!

In ravno tedaj rastli so najbolj farški trebuhi, vršile se na kmečke stroške farške pojedine, živeli so duhovniki, kakor kapuni v kobačah, a pital jih je v nje zateleban kmet, kateri je zvedel, ker ni znal brati in ne pisati, od sveta samo toliko, kolikor se mu je povedalo od njega z prižnice, v spovednici ali pa v farovži. — In danes?

Oglejmo si malo bolj natanko po čem hrepeni večina duhovčine — hvala Bogu vsa ne — dandanes! Dandanes stokajo naši klerikalci najbolj radi tega, ker se jim je odtegnil upliv v šoli. Neznosno jih skeli, da dandanes noče učitelj pometati cerkve, noče snaziti farških čevljev, noče lizati nežno belih, blagoslovljenih duhovniških rok, peče jih, da so nastavljeni kot učitelji tu in tam — žalibog povsod ne — močje, polni navdušenja za ljudski blagor, naše klerikalčke — grize, da je začel vladati duh prostosti v naših šolah in njih neumorno delovanje je napeljano proti temu, da bi ta duh zatrli, da bi dobili šolo in ž njo ubogo mladino zopet v svoje neusmiljene kremplje! In ker se jim to kratko malo ne da, prizadevajo si vsaj meje postaviti uplivu liberalno mislečih učiteljev in zato kričijo v enomor: „Za veronauk mora se odločiti več ur šolskega poduka na teden, šolski obisk naj se skrajša, deca naj hodi samo šest let v šolo,“ za to se prilizujejo tu in tam učiteljem, želeč

bodem šel na vaše mesto in vam bodem nekaj zaklical, videli bodete, da ne bode te slišali niti ne besedice!« Po dolgem obotavljanju poklekne naposled župnik zares k spovednici, da bi dokazal mežnarju zopetno laž, mežnar pa vstopi v spovednico. Ko je podržal župnik uho na omrežje, je zakričal mežnar: »Župnik, zakaj si trkal v zadnjem tednu, ko me ni bilo doma, vsako večer na okno moje mlade žene?« Župnik je molčal. Mežnar ponovi na ves glas še enkrat svoje vprašanje. Župnik je molčal, kakor riba. Mežnar zakriči na ves glas: »Kaj si hotel od moje žene še sinoči o polnoči?« Župnik je pobožno gledal na mežnarja in je molčal, kakor grob.

Sedaj pa skoči mežnar ves razburjen iz spovednice nad župnika in reče: »Zakaj pa ne odgovorite častivredni?« »Da, zares nič ne sliši, tudi jaz sem te sicer videl govoriti, a slišal pa nisem resnično nobene besede!«

Na to se je mežnar župniku ponižno naklonil in rekel: »Gospod, čuden čudež se je zgodil!«

»Pri Bogu je vse mogoče« je odgovoril pobožno in poveljno župnik in je šel zopet v obednico nazaj.

Sem slišal, da župnik mežnarja ni več nikdar silil v spovednico.

jih dobiti v svoje zanjke! In ko se je uvedel od pametnih možev tu in tam v kmečkih šolah na Štajerskem poduk družega deželnega jezika, toraj nemškega, kdo je bil najbolj proti temu poduku, kdo pogleduje s srpim svojim pogledom najojstreje po vsaki nemško-slovenski slovnici, želeč jo uže s pogledom razdrobiti na drobne kose?

To so tisti dolgosukneži, tisti klerikalčki, kateri želijo, da bi tavalo ljudstvo v nevedu, v temi, da bi se slepo dalo voditi od njih kakor tedaj, ko je bil farški debeluh mogočni gospodar suhega, stradajočega možicelna, katerega je ljudstvo nazivljalo z imenom gospod učitelj!

Kmet, h čemu le neki silijo nekateri duhovniki toliko tvojo deco v klosterske šole, h čemu ustanavljajo svoje farške šole se svojimi farškimi učitelji vpijoč: Dajte, dajte denarja za — narodno šolo!

To je figa, ne pa narodna šola, take šole so lestve (lojtre) po katerih plezi klerikalstvo proti vi-sočini svojega nekdanjega upliva, podpira pa te lestve se svojim itak že dovolj obremenjenim hrbtom ubogi, teptani kmet!

Vso to prizadevanje duhovčine naj še toliko vpije, da je narodnost, vera itd. v nevarnosti, vso to prizadevanje pridobiti zopet kmečko mladino v svojo oblast, ni ničesar družega, kakor duhovniško zakrito poženje po tistih tedajnih, za njo toli blaženih, temnih časih!

Kmet, ako se ti priklati kaki farški podrepnik in ti reče: „Glej ga ‚Stajerca‘, sedaj že udriha po duhovnikih zavoljo tega, ker nam ti želijo ustanoviti šole za našo mladino, želeč, da bi se kaj dobrega naučila“, kmet, vprašaj tega hinavca, zakaj je pred kratkim na Koroškem podaril in izročil neki župnik farški šoli na stotine svetlih, iz kmeta „izfeh-tanih“ kronic, ravno isti župnik, ki je računil kmetu samo za en pogreb, ki ni trajal niti ne četrt ure, nad sto kron? Vprašaj ga, ako te smatra za takega neumnega tepca, da bodeš verjel, da bi tisti, kateri guli in dere odrasle kmete, porabil ta iz kmeta izguljen denar v prid in korist ne odrasle kmečke mladine?

Sicer pa mu lahko daš za odgovor brati tudi to le.

Velikansko znanje, katero si je priborilo tisočero in tisočero jasnih glav starega veka, je bilo v takozvanem srednjem veku človeške dosedajne zgodovine shranjeno skoraj izključno v velikih klostrih, bilo je v rokah duhovčine! In duhovščina je hranila, kar jej moramo pripoznati, te pridelke človeškega truda, človeškega uma kakor dragocen biser, čuvala ga je, kakor čuva človek luč svojega očesa, seveda na — svoj način.

Vso tedajno šolstvo, vsa veda, vsa omika, ves poduk človeštva bil je v rokah duhovčine. In koliko te vede, tega poduka so občutila tedajna ljudstva brez ozira na narodnost, katero sladko sadje omike so tedaj ljudstva uživala pod varstvom duhovniških čuvajev omike?

O, dovolj, še — preveč!

Tisočero in tisočero gromad je vsplamtelo, na

njih pa so stokala uboga, nedolžna človeška bitja, katere je pustila duhovščina na vnebovpijoči, krivični način se žgati, ker niso bila po njeni volji, stokale so reve, nedolžna, mladoletna dekleta, kojih — lepota je bila njih pogubljenje, ihteč in roteč se, da so nedolžne. A neusmiljen plamen, zažgan velikokrat od blagoslovljene roke tistega, ki jih je še pred smrtjo oskrnil, je švigal po njih! Ubupajoč je preklinjalo tako bitje sebe, svet, človeštvo, preklinjalo v neskončnih mukah svojo rojstvo, svoje življenje, svojega stvarnika, ker se mu je odvzela še zadnja nada, zadnjo upanje na neskončno pravičnost Tistega, kateri je je poslal na ta — lepi svet!

Inkvizicija, to je bil en iztok velikanskega, dragocenega zaklada človeške omike, katerega je čuvala v srednjem veku duhovščina.

A drugi, morda ravno tako grenki griželj sladke, od duhovništva čuvane omike bila je razven duševne bede — telesna beda, bili so lakota, glad in njih spremljevalci! Da, tedaj je tudi že bujno cvetla pšenica vsem kutarjem, da, tedaj so imeli lahko delo! Kdor se jim je zoperstavil, ta je moral na gromado, ker je bil copernjak, zažgali ga so, a ogromno njegovo premoženje dobili so kloštri, posvetni velikaši, večinoma lahkomišelnje puže, katere je vodila na svoji vrvi zopet duhovščina.

Žalostno, toda resnično! Ravno izza teh temnih časov izvirala so ogromna klošterska premoženja, zjediniła so se ravno tedaj velikanska cerkvena posestva, katerih še naštejemo lahko dandanes lepo število. In po teh časih hrepeni duh klerikalstva, to je vzor njegovih skrivnih, a vročih želj!

Za to si prizadeva klerikalstvo dobiti ljudstvo zopet v svoje kremplje in to je zopetni vzrok najnovejšega klerikalnega navala na naše šolstvo.

Iz Dunaja, morda najbolj klerikalnega mesta našega cesarstva, dobivamo poročilo, da so se zjediniše jasne glave tamošnjih učenjakov, umetnikov, pisateljev, zdravnikov in obrtnikov, ter so ustanovile društvo, katero bode delovalo ravno tam, toraj v bližini svitlega avstrijskega trona, se vsemi močmi proti klerikalstvu, proti njegovemu skrivnemu, a ljudstvu toli nevarnemu delovanju. In prvi klic tega društva se je glasil: Ljudstva, borite se za vašo najsvetejšo svetinjo, za prostost vaših šol!

In ta klic ponavljamo po teh danajšnjih vrstah tudi mi, iskreno želeč, da bi našel odmev tam zunaj v zadnji gorski koči!

Videli smo, kako je postopala duhovščina z ljudstvom v temnem srednjem veku, ko je imela izključno vso vedo v rokah, videli smo in nekateri izmed kmetov še se sami spominjajo, kako se je godilo ljudstvu pred kakimi 50timi leti, ko se je zopet vladalo v šoli s cerkvenim žezlom!

Da, tedaj si bil dragi kmet, ravno s pomočjo svojih šol, s pomočjo vede suženj farovža, da, tedaj so delali s teboj, kar se jim je poljubilo!

Kmetje, ali bomo zares tako neumni, da bomo upali, da bi nam v sedajnih, še v obče hujših časih, v katerih razgraja še ljutejši boj za obstanek,

kakor nekda, pomagal ravno isti stan, ki nas s vso silo dobiti zopet v iste kremplje, kateri dovolj, oh, preveč dovolj občutil naš ubogi dedupradec?

Da, tedaj gospodje v dolgih črnih suknjah, tisti temni dnevi, to je bil vaš čas, a sedaj prišli drugi dnevi, prišel je drugi rod in ta čas je naš prednjaški čas! In njega prvi mogočno gromeči nasproti vam naj se glasi: „Proč z vašimi rokami od naših šol, zakaj mi želimo prosto šolo!“ Da, tedaj v tistih temnih časih vladali ste vi, sedaj pa, zadnja vlada enkrat prosto mišljenje, naj vlada duh slovesnosti in napredka in videli bomo, ali bode ljudstvo opazno srečno, kakor tedaj, ko je tavalo v temi, v blatni je obupno vzdihovalo pod težkim jarmom tistih, kateri so mu na vnebovpijoči način oznanjevali v korist sveto vero „miru in ljubezni!“

Vojska med Rusi in Japonci

V Mandžuriji so bili Rusi popolnoma premagani

Kakor dva orjaka, pograbila sta se začela tega meseca oba nasprotnika in sicer je prišel napadal Japonec. Več kakor teden dni se je grozovitna bitka pred glavnim mestom Mandžurije pred Mukdenom in Rusi so bili premagani, so se spretnejšemu nasprotniku umakniti, toraj zopet tepeni.

Južno od Mukdena sta si stala sovražnika proti in sicer je bil poveljnik desnega krila Japonski slavn general Kuroki, levega krila general Oku, dino je komandiral general Nodzu.

Japonci so si prizadevali potisniti Ruse vzhodu od mesta Mukdena in jim tako zabraniti bi se umaknili preko Mukdena proti severu na je že poprej pripravljene utrdbe pri Tielinu. V je bilo blizu 60 tisoč Rusov in mnogo artilerije

Začetkom tega meseca začeli so napadati trije imenovani japonski generali več ali manj Ruse. Boj se je vnel na celi črti. Japonci pa napade uprizorili samo radi tega, da so zakrili svoj namen, da bi namreč zgrabili Ruse od str od zdej. Vsa ruska armada ni vedela namreč da stoji japonski general Nogi, kateri je prišel Port Arturja se svojimi četami glavni japonski na pomoč. Kar naenkrat pa so se pojavile Nogi čete ravno tam, kjer jih Kuropatkin nikdar čakoval. Medtem, ko je namreč japonski general Oku najhuje napadal Ruse in so ti mislili, bode tukaj bila odločilna bitka, prekoračil je Nogi s svojimi četami za hrbtom generala Oku Hunho in je v velikem krogu prodiral proti Kar naenkrat je bil na zahodni strani Mukden toraj skoraj za hrbtom ruske armade. Sedaj se opazil Kuropatkin velikansko nevarnost, ki ni pretila. Vse voje, katere je imel še proste, toraj niso bili v boju z glavno japonsko armad vrgel generalu Nogiju nasproti in ti so dosegli pram Nogiju začetkoma tudi nekake uspehe. V japonski general maršal Ojama pa je prav

nas že
 atere j
 ded i
 a, teda
 prišli s
 naš na
 eči kl
 rokan
 a, teda
 pa, m
 slobod
 tvo bo
 latu, k
 stih, k
 li v sv

poslal Nogiju pomoči, a sam pa je z glavno armado naskočil s vso ljutostjo Ruse. Ti so se seveda morali umakniti, ker bi jim bil prišel drugače Nogi popolnoma za hrbet in bi se bil polastil železnice in velike ceste, katera vodi od Mukdena proti severu. V tem slučaju bi bil Kuropatkin seveda vlovljen v past, katero so mu nastavili zviti Japonci. Da se je Kuropatkin rešil iz tega oklepa, moral je žrtvovati svojo artilerijo. Tej je zaukazal, da se mora boriti do zadnjega moža in sicer tako dolgo, dokler se ne umakne ruska vojna iz te pasti. Japonci so seveda to opazili in začeli so pritiskati še ljutejše na Ruse. Vršilo se je grozovito klanje. Ruske izgube bile so strašanske. Nad 60 tisoč ruskih mrtvecev in ranjenec je obležalo na bojišču. Tudi japonske izgube so bile ogromne in sicer po najnovjših poročilih so zgubili Japonci 41 tisoč mož. Levo rusko krilo glavne armade se je začelo umikati, kakor poroča „Berliner Tagblatt“, že v noči od 9. na 10. t. m.

onci
 agani.
 ačetko
 prišel
 je bive
 džurij

Vojem japonskega generala Oku se je posrečilo vdreti v mesto Mukden. Do Mukdena je došel že 9. t. m. japonski general Nogi, a se ni vstavil, marveč je prodiral proti severu, da bi obšel ruske pozicije pri Tielinu.

mor
 bili so
 ka na
 apone
 ku, s
 se pr
 aniti,
 na svo
 Tielin
 rije.
 dati
 nj ost
 pa so
 li gla
 strani
 reč,
 el izp
 i arm
 Nogij
 ni
 gene
 , da
 gene
 ku re
 seve
 Mukden
 še le
 mu
 , kat
 nado,
 segli
 Vrho
 avočas

Kakor se uradno iz glavnega japonskega mesta poroča, so pri teh bitkah zgubili Japonci 40 tisoč mož. Tukaj naj sledi najnovjšo poročilo o tej bitki. Iz Londona se poroča z dne 13. t. m. „Zmaga, katero si je priboril maršal Ojama, je popolna. Kuropatkin se je sicer z glavno svojo armado rešil iz velikanskega oklepa Japoncev, toda Japonci so z izidom bitke pred Mukdenom lahko zadovoljni. 40 procentov čet, katera je Kuropatkin v zadnjem letu okoli Mukdena sebral, je postalo vsled tega boja nesposobno za boj. Več kakor 30 tisoč ruskih mrtvecev leži na bojišču in trikrat toliko ljudi je ranjenih. Cele brigade Rusov so se vdale. Ruski upor je poražen za vselej.“

Umikanje tepenih Rusov.

Neki poročevalec iz Kurokijevega glavnega kvartirja poroča: General Kuropatkin je vodil z velikim pogumom sam umikanje Rusov. Umikanje od reke Šaho se je vodilo jako spretno. Danes (dne 13. t. m.) so prekoračile skoraj vse japonske čete, ki so prišle od reke Šaho, reko Hunho. Prodrle so skozi rusko armado kakih 10 milj od Mukdena proti vzhodu in tako razdelile Kuropatkinove čete v dva dela. Rusi si prizadevajo na vsak način Japonce odbiti od železničnega tira. Edina pot, katera še Rusom za umikanje preostaja, leži med železnico in med glavno cesto iz Mukdena proti Tielinu. Ta prostor niti 6 milj širok ni. Zmagonosni Japonci neprestano sledijo tepenim Rusom. Najbrž se bode pred Tielinom bila zopetna bitka, ker si bodejo tam prizadevali ubežni Rusi vstaviti se Japoncem zopet v bran. Ruske čete so grozno zmučene, utrujene in v velikem neredu. Kakor se poroča, imajo malo streljiva in malo živeža.

Japonski plen.

Pri tej bitki so zaplenili Japonci, kakor poroča njih poveljnik Ojama, sledeče: Rusi so pustili v Mukdenu 26

tisoč 500 ujetnikov. V japonske roke je prišlo: 2 zastavi (fane) okoli 60 kanonov, 60 tisoč pušk, 150 vozi s strelivom, 100 vagonov, 200 manjših topov, jako mnogo žita in krme za živino, 45 milj dolgi železniški tir, 2000 konjev, 23 različnih vozov, 1000 vozov z obleko, 1 milijon porcijonov kruha 70 tisoč ton kurjave, 60 ton sena, mnogo živine in mnogo orodja.

Zadnja poročila.

Kuropatkin je prosil baje carja, naj ga odzove, ker se čuti bolanega na duši in telesu, ter se smatra za nesposobnega, da bi nadalje imel v rokah vrhovno povelje.

Zbog tega velikanskega poraza nočejo vendar v Peterburgu ničesar vedeti o miru. Kakor se poroča se mobilizirajo zopet trije novi voji in sicer v celem nad 400 tisoč mož. Da bi pa se ti smeli poslati na bojišče, je jako dvomljivo, ker preveč vreje med ruskim ljudstvom in ker se bodejo rabili ti vojaki najbrž doma, da bodejo vzdrževali mir. Najbrž bode se sklenil med Rusi in Japonci že na skorem zopet mir, kar bi bilo zares jako hvalevredno, zakaj, dovolj krvi, nedolžne krvi je teklo že v tej vojski.

Spodnještajerske novice.

Umrl je dne 25. p. m. gospod Josef W r e g g, mesar in krčmar v Slivnici. Gospod Wregg, navdušen naprednjak, je bil več kakor 30 let v občinskem odboru. Mnogo let je bil tudi ud krajnega šolskega sveta. Umrl je slovel kot blag, dobrosrčen značaj in je bil v obče zelo priljubljen. Pogreba, kateri se je vršil dne 27. p. m. se je vdeležilo blizu tisoč ljudi, mnogo jih je bilo prišlo celo iz daljnih krajev. Naprednjaki v Slivnici so zgubili z g. Wreggom vrlega somišljenika in voditelja, kateri je naprednjaško stvar rad podpiral ne le se svojim dobrim svetom, temveč tudi z dejanjem. Naj bode blagemu pokojniku zemljica lahka.

Zopet debelo laž je priobčil znani mariborški urednik v svoji klerikalni cunji. Trdil je, da je najšla pri umorjenem Arnušu v Sakušaku, oziroma pri morilcu sodnijska komisija več iztisiv „Štajerca.“ Urednik, to je debela laž in povrh še nesramno zavijanje! V hiši umorjenega najšla je komisija na mizi, tik mrtveca več klerikalnih knjig in sicer knjige družbe sv. Mohorja, od „Štajerca“ ni najšla ničesar. Pri morilcu, klapcu Arnušu ni najšla nikakega berila. Tako lagati in nesramno zavijati zamore zares le klerikalna, zanikerna duša!

Mežnar — tat. V Leskovcu, v Halozah, kjer kraljuje mogočni župnik Kralj, je bil nastavljen kot mežnar in organist skozi dve leti neki 21letni Anton K l o b a s a, ki je sedaj pri vojakih. Klobasa je rad živel bolj po „nobel“ in zato ni mogel se svojo plačo izhajati. Svoje dohodke si je hotel zboljšati in postal je tat. Ukradel je župniku različne glaže in tudi mnogo vina. Razven tega je vkradel v cerkvi tudi prte, s katerimi so se pokrivali altarji, potem sveče, vse skupaj v vrednosti okoli 140 kron. Klobasa se je

moral te dni radi teh tatvin zagovarjati pred mari-borškim okrožnim sodiščem, ker so najšli žandarmi pri njem in pri njegovi ljubici Amaliji P. več teh ukradenih stvari. Radi tega in vsled izpovedbe tamošnjega župnika Kralja in njegove kuharice je obsodilo sodišče mežnarja na trimesečno težko ječo. Kuharica je izpovedala, da je zmanjkalo v „njenem“ farovžu v teku par tednov blizu 6 polovnjakov vina. Začuden je vprašal to pričo predsednik sodnije: „Ja, saj pa vendar nimate krčme?“ Na to je odgovorila kuharica: „Ja, pri nas se pač porabi strašno mnogo vina!“ — Leskovski mežnar je bil strasten klerikalček. Gospod župnik Kralj, je li temu tudi „Štajerc“ kriv? Vprašajte vendar pri priložnosti „Gospodarjevega“ poročevalca, klerikalnega nadučitelja Stoklasa, zakaj tega se svojim „talentom“ ni poročal „Fihposu.“

Grozna nesreča na železnici. V soboto dne 11. t. m. se je prigodila na železniškem tiru med postajami Pragerhof in Slov. Bistrica grozna nesreča. Ta dan zvečer je šel neki Jakob Dre o, doma iz Vrhovle pri Slov. Bistrici, ki je cepil na Pragerhofu drva, proti domu. Kakor je imel navado, šel je po železniškem tiru. Dre o se je ognil najbrž tovornemu vlaku, ki je prihajal iz Slov. Bistrice in je stopil na levi železniški tir. V tem hipu je pa prihajal iz Pragerhofa po tem tiru večerni osebni vlak. Stroj tega vlaka je najbrž pograbil nesrečneža, zakaj Dre o so najšli mrtvega ležečega na levem tiru. Leva roka in noga bile ste popolnoma zdrobljeni. Z glave je bila oljupljena koža z lasmi vred. Kakor se je videlo na licu mesta, vlekel je vlak nesrečneža 72 korakov daleč s seboj. Mrtveca je našel še isti večer njegov lastni sin, ki je železniški čuvaj in je opravljal ravno tedaj v bližini mesta, kjer se je pripetila ta nesreča svojo službo. Domu gredoči delavci so mu namreč naznanili, da na tiru nekaj leži, najbrž človek, ki je bil povožen. Čuvaj je šel gledat in zares najde mrtveca. Ko ga je natančneje pogledal, spoznal je v njem svojega lastnega, ponesrečenega očeta. Ponesrečeni Dre o je bil star še le 46 let. Zapustil je 7 otrok.

Poročilo ptujskega sejma. Na ptujski sejem dne 15. t. m. se je prignalo 81 konjev, 560 glav goveje živine in 432 svinj. Prihodnji svinjski sejem se bode vršil dne 22. t. m.; prihodnji živinski in svinjski sejem dne 5. aprila.

Iz Koroškega.

Št. Jakob v Rožu. Tudi mi kmetje iz Roža ti hočemo enkrat nekaj poročati, ker smo tudi mi tvoji zvesti bralci in prijatelji. Naše poročilo pa se mora žalibog pečati zopet z našo farško šolo in njenim očetom, župnikom Ražunom. Ko je prišel dne 21. majnika leta 1901 k nam iz Beljaka okrajni vladar popisovat šolske mladine, tedaj je bilo vpisanih za šolo z nemškim in slovenskim učnim jezikom 4 učencev več, kakor pa za samo slovensko šolo. Tedaj, ko je bilo to razglašeno, so pristaši našega župnika začeli v vseh vaseh streljati z topičev, da je kar gromelo, razlegalo se je vpitje po celem Rožu, češ Št. Jakob je nepremagljiv steber slovenščine. Od

tega časa se to v enomer povdarja, a župnik Ražkoraj pa naglaša to tudi v cerkvi, seveda na svoj način p kličoč, da bode cerkev zmagala. Toda to cerkupnik poznamo mi kmetje že dovolj! Nam se zdi ja se čudno to, da se ravno nektera duhovčina toliko jedno tezuje za naše šole, da je ravno jej toliko mar, je risilje so tiste nemške ali slovenske, ko pa vendar nikroči ne najdemo v svetem pismu, da bi bil Kristus zaukavnik duhovščini, naj bi se brigala zato, da bode kao far šola imela ta ali drugi učni jezik. To nam celo zobra smrdi, da se vtiče Ražun toliko v naše šolske roplač mere, on, o katerem vemo, da ni bil nigdar in nigbrest pravi kmečki prijatelj. (Opomba uredništva: Beršedal članek „Da, tedaj . . .!“ katerega smo priobčili v enarj najšni številki, premišlujte o njem in precej bode bili, sprevideli kam — pes taco moli!) Po našem mnenilo bode Ražunova šola, za katero se vedno pobiralo to berači pri kmetih, čisto navaden farški zavod, katadi bode izgojeval farške podrepnike in klerikalne vojo kove, ki bodejo svoj čas, ko bodejo odraščje zvesto tulili s farji, zvesto trobili v farški rog. udira ravno taki ljudje niso bili nigdar dobri katoličaa se Župnik Ražun, nas liberalce smatrate za nasprisilj nika vere, veste kaj, to je jako napačno od Vete t Bodite zagotovljeni, da so ravno tisti kmetje, katejo vedno lazijo okoli Vas, kateri se Vam vedno vka v njajo in se Vam vedno hvalisajo, najslabši kristjako, To že pri nas zdavnega vè vsaki človek, pri kateretn je količkaj jasno. A nihče pa Vam tega neče najbrž vedati. Župnik Ražun, da bi Vi vedeli, koliko kmedn tov klerikalcev Vam na videz da prav, za hrbtom pi Vam kaže fige, potem bi držali raji z nami naprožji njaki. Mi naprednjaki Vam povemo brez ovinkjemu da Vas kot duhovnika spoštujemo, da pa Vas adal maramo za voljo Vaše politične agitacije. Nadekih Vam odkritosrčno povemo tudi to, da nam šola čao katero se briga s tolikim navdušenjem duhovništiveg zares — smrdi! Tako ravnamo mi in tako bodea s vedno postopali. Vaši podrepniki Vas zagotavlja sp svojega prijateljstva, za hrbtom pa govorijo take imo od Vas, da se nam to postopanje studi. Mogoče, apri zopet pošljeta vidva z Vašim Kobenterjem „Štajerapla par popravkov. Vesta kaj, pustita vidva „Štajerca“ višer miru, ker le ena sama številka tega lista je ko kmeta stokrat večje vrednosti, kakor Vajino vso enar lovanje na takozvani versko narodni podlagi. Vaker podrepniki kriče tudi vedno, ne dajte otroki na nemške šole, ker tam jih bode prišel pastor poded učevat. Župnik, veste kaj Vam povemo, toda morebo nas dobro razumeti! Mi smo zvesti katoličani, vedite, da nam, kot zvestim katoličanom, ugajajo dbo pastorji, kolikor jih poznamo v naši bližini, stoka i bolj, kakor pa sčuvajoči, dobro znani nam popi, iso terim je politika ljubša, kakor vera! Mislimo, da ubš nas razumeli? Par naprednjakov iz Rožne dolineože arje h ode

Dopisi.

Iz Dobja pri Planini. Ne misli dragi „Štajerip da smo že tukaj vsi pomrli, ker malokedaj kaj ali reg

7

skoraj ničesar od nas ne slišiš. Ne, pomrli nismo, pač pa smo čakali na poboljšanje našega gospoda župnika, oziroma občinskega tajnika Vurkelc-a. Ker pa se naš duševni pastir nič ne poboljša, temveč le vedno hujše in predrznejše ravna s svojimi farani, prisiljeni smo njegovo napačno in krivo ravnanje izročiti javnosti, da bode zvedel svet, kakšnega duhovnika imamo. Ni dovolj, da pobira žitno berinjo po fari že več let, katere po pravici niti nebi smel pobirati, ker so to berinjo kmetje že odkupili, toraj poplačali z denarjem, od katerega dobavlja on obilne obresti, ne, zdaj si je še zmislil nekaj novega. Zapovedal je faranom, naj mu vsaki posestnik prinese denarja in sicer 10 do 40 kron, da bodeмо potem dobili, kakor župnik pravi, tudi kaplana. Seveda bi bilo dobro, ako bi imeli dva duhovnika, dobro bi bilo to zares za nas farane, dobro pa bi bilo seveda tudi za župnika, da bi potem on ložje nadzoroval svojo štacuno in občinsko pisarno, da bi potem še ložje hodil z županom na občinske komisijone in študiral agitacijske govore za prihodnje volitve. To pa seveda ni ljudska volja. Ljudstvo to žalibog mora prisiljeno trpeti, ker se boji grožnje: „Ako ne bode tako storili, kakor bodem jaz rekel, potem bodejo padale goreče iskre itd.“ Pač pa bi bila ljudska volja to, da bi župnik opravljал duhovska opravila tako, kakor to od njega zahtevajo cerkvene in posvetne postave in se brigal samo za cerkev! Potem bi najbrž shajal tudi brez kaplana, kakor so vsi njegovi predniki lahko shajali. Pa kaj še vse to? Najhujše in predrznejše je to, kar je učinil ta maziljenec božji teden pred zadnjim božičem, ko je prišla k njemu neka kmetica k spovedi! Toda tega nočem Vas nadalje opisati, samo toliko povem, da se je šlo za nek 15 do 20 goldinarjev. Govoril sem sam z došola kmetico in ta mi je povedala nekaj zaničnega gledé župnikovega zares značilnega počenjanja na svetem mestu, tik nebeškega Izveličarja. Sicer potavlja spregovorim ob priložnosti še več od tega, danes take reči pribijem javno tukaj, da je vsaki kmet, kateri goče, župniku da denar, da bi on spraval ž njim naši fari kaplana, nespameten! Ali morda milostljivi in preberca“ pvišeni knez in škof v Mariboru kaplane — prodaje? ta je Ako je to res, potem bodeмо sebrali mi kmetje vso denar, a zročili pa ga ne bodeмо župniku, temveč gi. Vaakemu kmetu in ta se potem naj pelje v Maribor otrok a naj nam — k u p i kaplana, to pa še le tedaj, ko stor podemo čutili v grešnih naših dušah neobhodno pola morarebo imeti — kupljenega kaplana. Neustrašen faran.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Volitve v okrajni odbor so blizu, kmetje, volilci, pazimo najprvič na to, da ne bodeмо dobili v zastop takih mož, kateri popi, biso za nas in katerim je lastna korist veliko no, da s ubša, kakor pa korist volilcev. Izvolimo si tiste doline, može, kateri bodejo varčno gospodarili z našim denarjem. Glavna gesla, katerih se hočemo držati pri eh volitvah naj bodejo ta. Nikdar in nikdar ne odemo in ne smemo voliti tistih, katere nam bodejo iporočali prvaški hujskači in agitatorji. Tisti, kaj ali prega nam priporoča prvaški dohtar, ki vedno vpije

„svoji k svojim“, tisti ni za naš zastop, ker tisti bode za prvaškega dohtarja. Tudi tistega ne bodeмо volili, katerega nam bode vsiljevala duhovčina, ker tisti tudi ne bode nikdar za nas. Kdor se klati okoli farovžev, kdor se klanja vsakemu kutarju, ta bode kaj lahko pozabil na kmečke koristi, pozabil bode kaj lahko na svoje volilce in ravnal se bode le po farški volji. Voliti hočemo in moramo le po našem lastnem prepričanju ne oziraje se na narodnost. V okrajnem zastopu se ne gre nikdar za to, je li ta ali drugi Nемеc ali Slovenec, v zastopu politika sploh nima ničesar za opraviti, v njem se gre samo za to, ali ima zastopnik zares srce za svoje volilce ali ne. Tisti pa, ki vedno kličejo „narodnost je v nevarnosti“, ki vedno vpijejo „svoji k svojim“, tisti niso za okrajni zastop in to zavoljo tega ne, ker bodejo vsled politične svoje skrbi gotovo pozabili na težnje volilcev, kateri so jih izvolili. Ubogajmo tiste, kateri nam zares želijo dobro, volimo v okrajni zastop trezno misleče, pametne može, naj bodejo izvoljeni Nемеci ali Slovenci, nikdar pa ne volimo v okrajni zastop političnih hujskačev!

Napredni volilci.

Iz šmarskega okraja. Dragi naš „Štajerc“, dovoli nam, da ti pišemo tudi mi kmetje iz našega okraja kako hudo se nam godi. Slaba lanska letina je vzrok, da propada naše gospodarstvo bolj in bolj. Marsikateri kmet mora žito kupiti za pomladansko setev in to celo kmečki veleposestniki, o katerih si drugi navadno domišljujejo, da so s vsem preobloženi. Kar se pa tiče nas vinogradnikov, mi pa smo celo na slabem. Stara trta pojde tako v nič, da ni upati v prihodnji jeseni nikake trgatve. Za nove nasade nima niti ne premožnejši kmet dovolj denarja, še manj pa tisti posestniki, kateri so zadolženi. In ravno vinogradno delo največ stane. Dandanes toži ta ali drugi, da si ne ve pomagati, posebno ne v vinogradnem delu, češ, kaj mi pomagajo lepi nauki, katere tu in tam čitam, katerih pa ne moram tako posnemati, kakor se mi dajejo, ker nimam za to denarja. Po našem mnenju bi bilo najbolje, ako bi se podpirali kmetje in sicer s tem, da bi tisti, kateri imajo že skušnje v popravljanju in nasajanju vinogradov, podučevali druge, manj skušene na nalašč za to pozvanih zborovanjih. Tako bi bilo sedaj na primer jako dobro tako predavanje o pokončevanju peronospore, o zboljšanju rezi, sploh o delu, katero je potrebno v spemladi v vinogradu. Posebno zboljšanje rezi in popravljanje v tem oziru bi se moralo na vsak način jemati bolj v poštev, kakor se je to do sedaj zgodilo. Slaba rez uniči najboljše vinograde, ker začne preobložena trta s časom hirati in konečno usahne. Kar se tiče omenjenega medsebojnega poduka, naj bi se tako upeljal, da bi se zbrali pri nekem večjem posestniku kmetje dotičnega kraja. Tam pa naj nastopi kmet, kateri toraj med Vami živi in kateri ima dovolj skušnje in ta Vam naj pove, kako je on ravnal, kaj se mu je posrečilo, kaj ne. Potem se Vam je treba o tem razgovarjati in vsi bodeте imeli od takega poduka veliko koristi. K m e t naj pomaga kmetu, sami si mo-

ramo pomagati, trdno se moramo zjediniti, potem še le nam je upati boljše bodočnosti. B.

Devica Marija v Puščavi. Jako prašne so suknje naših klerikalčkov, zato te prosimo dragi nam „Štajerc“, da jih malo skrtačiš. Pri nas ne najdeš nobenega človeka, kateri bi se le količkaj brigal za šolo in poduk v njej. Učitelji sterijo, kar se jim ravno poljubi. Naša učitelja, očeta s sinom vred, so nam poslali tu sem, da podučujeta prav po svojem našo mladino. Posebno njiju seveda bode v oči nemški poduk. Kako pa bode podučeval navdušen sokol, kakor je še komaj 21-letni Greslinger, našo mladino v nemškem jeziku, katerega toliko sovraži? Še sam prav ne zna nemški! Kaj, ali ta dva učitelja mislita, da imamo mi tukajšni posestniki toliko denarja, da bomo dali našo deco v drage mestne šole, da bi se tam naučila nemščine, med tem ko moramo njiju tukaj trdo plačevati in rediti? Zanimivo bode bralcem gotovo tudi zvedeti, kako se od teh sokolov razdeluje obleka, katero daruje vsako leto neki plemenitaš naši šoli za uboge šolarčke. Kar je lepšega, to obdržijo ti gospodje za take otroke, kateri so vse prej nego vredni take podpore. Tako dobivajo na primer otroci premožne G.-jeve hiše, ker so si v prijateljstvu z učiteljema sokoloma najlepšo obleko. Čudno je tudi to kako se postopa pri nas glede šolskega obiska. Kdor prinese kuretine, temu se ni treba bati kazni. Ali imajo ti klerikalčki tako prednost ali kaj? Ako dobijo opominski list, da je treba plačati kazen, takoj se nabaše v koš masla, slanine in drugih jedil, to zanesse dekla v šolo — in kazen je plačana. Prič za naše trditve imamo dovolj! Dragi sokol, kako pa si ravnal dne 28. 7. p. l. z neko učenko. Udaril si jo za uho tako močno, da je siroti kri curkoma tekla iz nosa. Je li to dovoljeno? Župnik Grušovnik jo je od nas odpihal, odnesel je od nas okroglih 15 tisoč goldinarjev gotovega premoženja, katerega si je pri nas — „zaslužil“ tekem 11 let. Toliko premoženja in vendar so še nam sedaj v spominu njegove besede, katere je rabil navadno, ako ga je prišel kak siromak česar prosit in ki so se glasile: „Kako bom pa pomagal, ko pa sam nimam ničesar. Nobene hohceti ni, nobenega krsta ni, umreti tudi noče nihče, kje pa bodem dobil denar?“ Dober župnik to, kaj ne? Ženiti bi se morali, imeti mnogo novorojencev, naposled pa še na župnikov komando umirati, da, kaj pa bi si še več želeli? Bog daj, da bi šla naša sokola za župnikom!

Puščavski naprednjaki.

Hum pri Ormožu. Preljubi nam „Štajerc“! Tudi mi ti moramo naznaniti nekaj o naših razmerah. Svoj čas smo čitali v celjski klepetulji nekaj o prizidanju tretjega razreda šole na Humu pri Ormožu. Tam se je povdarjalo, da so pripomogli k temu povikšanju šole samo trije pametni in izborni delavni možje, namreč nadučitelj Anton Porekar, šolski načelnik Martin Ivanuša in mogočni gospod Martin Žibrat. Vsi drugi pošteni občani pa so se imenovali nevedneže, nazivljali so se zaspance itd. Naše občine so sezidale že pred 19-timi leti šolsko poslopje. Stroški tedajnega poslopja, toraj za prvi in drugi

razred niso bili večji, kakor so bili sedanji stroški za povikšanja šole, toraj priprava za en, namreč za tretji razred. Sedaj so se prizidale samo tri stene na V vseh sejah šolskega sveta sta povdarjala nadučitelja in načelnik šole, da nam sam Bog drugače ne more pomagati, kakor da moremo šolo povekšati. Mi obdeno pričani smo storili vse iz golj ljubezni do naše mladine in povdarjati moramo tukaj, da smo vsi radovoljno trpeli stroške, ne pa samo po hvali koperneči celjskega lista toliko hvaljeni imenovani možaki (Opomba uredništva: Dotični dopis je poslal celjske mu listu najbrž eden izmed imenovanih korenjakov, ne, zaradi teh nismo prizidali tretjega razreda, pač pa smo radovoljno darovali naše krvave grobove za to povikšanje šole, ker smo želeli skoraj vsi kmetje vseh občin, da bi se podučevalo v tretjem razredu tudi v nemškem jeziku. A glej, jako dobro so se pogodili. Pouk v tretjem razredu prevzel je učitelj Porekar, strasten Slovenec, največji sevražnik nemškega jezika. Kako ta podučuje našo deco v jeziku, kateri mu je popolnoma zopern, to si pač lahko vsaki sam misli. Nekoč je govoril neki kmet s tega učiteljem glede poduka nemškega jezika v tretjem razredu in je rekel, da bi bilo dodro, ako bi se podučevala bolj temeljito v nemščini, ali pa da bi bil poduk v tem razredu, kakor ga zahtevajo kmetje le v nemškem jeziku. Učitelj mu je na to odgovoril: „Vi lahko svoje svinje podučujete v nemščini, Zavoljo tega smo toraj prizidali tretji razred, ta učitelj naj bi podučeval toraj v tem razredu? nekaj hočemo omeniti in to glede šolskega vrta. pred večimi leti morale so kupiti občine šoli posestvo za šolski vrt. To posestvo so dale občine toraj za porabo in hasek. Hasek od tega posestva imel in ima še sedaj nadučitelj. Za njegovo zelene salato, zelenjavo in drugo morale so šteti občine mnogo denarja in ograditi so mu morale še posestvo, da mu „nebi zajci snedli zelenjave“. veda našo zelenjavo pa slobodno naj žre divjačina. Sploh pa nikakor ne moremo sprevideti, kaj se bo v takem vrtu naučila naša mladina. Tukaj bi morali biti drevesnica, trsnica ali kaj enacega in to bi moralo mladini kazati in razlagati, kako raste zelena in salata, repa in fižol, to vidi lahko doma! Todayo, pot — pardon zmotili smo se, saj je to tudi nekaj drevesnica, saj imamo v tem vrtu tudi eno brevo in dve smreki. Izgovor, katerega rabita Porekar Ivanuša, da vrt ne velja za sadunosnik, je brez pomena, ker imajo tik tega vrta drugi posesti in sosedji prav lepo in rodovitno sadno drevje. občani pa hočemo ostati pri tem vrtu in ako silijo kupiti zares drugi vrt, potem ne privolimo kakor 400 štirijaških metrov, kakor to postava z drugo. Drugo pa naj kupijo Porekar, Ivanuša, Žibrat, da se ne bodejo zastonj kovali od klerikal časopisov med zvezde. Ako ti gospodje koperneči še po daljni hvali, potem jim radovoljno ustrezaj že v kratkem in postavimo njih zasluge še malo v svetlo luč. — Frankovsko loperčki in humski občani se mu

Pomenlj

stih, kat

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

rega in

stroški omba uredništva: Ako želite, da se bode v tret-
 mreč za razredu podučevalo v nemškem jeziku, napišite
 i stene šnja na ces. kr. okrajno glavarstvo. Poprej pa
 adučiteljate pozvati sejo vseh občin. Ako je večina občin
 ne morea poduk, naj odborniki občinskega zastopa podpišejo
 Mi ob-edeno prošnja in potem se Vam omenjen poduk ne
 mladine zabraniti. Samo s tem Vam je mogoče prisiliti
 dovoljno oblast, da Vam dovoli važen poduk nemškega
 rneči očka.)

možaki
 celjske
 renjakov
 korenja
 razreda
 ve groš
 i kmetje
 razredu
 ro so jo
 e učitelj
 ik nem-

Razne stvari.

Pomenljiv akrostih. Na Ruskem kroži pomenljiv
 razreda ostih, kateri se izvaja iz imen sinov carja Aleksandra
 ve grošega in sicer tako:

Nikolaj
 Alexander
 Vladimir
 Aleksij
 Sergij.

v jeziku bereš začetne črke teh imen od zgoraj navzdol in
 č lahkoem od spodaj navzgor, dobiš sledeče tri ruske be-
 t s teme: „Na vas savan!“ V slovenščino prestavljene po-
 tretjemnijo te besede: „Na vas mrtvaški prt!“

se deca **Ruskemu carju namenjena bomba** je dne 11. t. m.
 a da bplodirala v neki sobi „Hotela Bristol“ v Petro-
 kmetjedu. V tem hotelu je stanoval že par dni neki
 lgovorilarhist, kateri je čakal, da bi se peljal ruski car
 mščini! mo tega hotela. Vrgel bi bil potem bombo raz okna na
 red, talja. Bomba pa je eksplodirala prej in je na strašen
 u? Ščin razmesarila anarhista. Vsekakor pa ruski car
 vrtar. Žibrž ne bode imel vsled tega bolj mirnega spanja.

posestv **Letošnje spomladne orožne vaje** se bodejo vršile
 oraj šolpodročju graškega voja in sicer: za rezerviste pe-
 va pa pte in lovcev od 15. do 27. maja. Za nado-
 vo zeljestne rezerviste (Ersatzreserve) od 15. do 27. maja
 i občin od 29. maja do 10. junija. Za topničarske polke
 še povr 8 in 9 od 1. do 13. in 15. do 27. maja, nadalje
 ve“. Se 29. maja do 10. junija in od 12. do 24. junija
 ivjačina sicer za rezerviste in nadomestne rezerviste.

se bode **Ni se mogel spraviti sveta.** Neki Francoz je
 i moralenil, da se spravi na nenavaden a zanesljiv način
 o bi s sveta. Vzel je vrv (štrik), revolver, steklenico strupa
 ste zeljifta), povrh še užigalice. Vrv je zavezal na mostovo
 Toda rajo, potem si je vrgel zajnko okoli vratu. Nato
 nekak izpil ves strup, vzel užigalice in si zažgal obleko.
 no brezato je skočil z mosta in si v tem trenutku iztretil
 rekar ivolfer proti glavi. Krogla iz revolverja pa ni zadela
 brezpave, temveč vrv in jo je pretrgala, tako, da je pa-
 sestnikl Francoz v reko. Obleka se je vsled tega pogasila,
 vje. Msamomoriclec se je nehote napil toliko vode, da je
 ako nabruhal strup iz sebe. Ker je znal plavati, premislil
 limo ve je celo stvar in plaval na breg. Tako je dospel
 ava zabvsem zdrav zopet na suho.

nuša. i **V najvišji omotici.** V občini Dessendorf na Češ-
 erikalniem zgodil se je nekemu vozniku jako smešen slučaj.
 opernijalagal je pri zadnjem snežnatem času dan za dne-
 strežemom zdatno število voženj snega v vasi, katerega je
 nalo bo tamošnjemu mostu vozil in ga tam odlagal. Naro-
 občanlo se mu je tudi spraviti premog od ondotnega ko-

lodvora. Kakor večkrat, tako se je tudi isti dan
 napil in prepustil mirno vožnjo svojima konjema.
 Dirjala sta konja po navajenem potu k mostu, čez
 katerega je prej sneg vsipaval, kjer sta obstala.
 Voznik se je zbudil in odprl stranice voza, gledal
 pa je jako bedasto, ko je videl, da je padel ves
 premog v reko.

Zopet ena posojilnica polomljena. Pri Zalozni v
 Steinici na Moravskem odkrilo se je pomanjkanje
 90.000 kron, dalje je 30.000 kron neizterljivih
 terjatev.

Porušenje tal cerkvenega stolpa. Dne 13. feb-
 ruarja bil je v občini Pillichsdorf na Spod. Avstrij-
 skem pogreb. Ko je prišel pogrebni spreved v cer-
 kev, zvonil je cerkveni sluga Franc Hofbauer na cer-
 kvenem stolpu. Hipoma prelomila so se tla stolpa,
 katera so bila popolnoma perava in cerkveni sluga
 je padel vrtoglavo v globočino ter je ostal mrtev z
 razbitimi udi.

Kaplan s samokresom (revolverjem.) Kaplan
 Anton Solba v občini Sedletz na Češkem je prežal
 pri tamošnji okrajni sodnji na sodnijskega pristava
 (adjunkta) dr. Kollar-ja, kateri ga je kratko prej
 zaradi kaznovanja neke šolarice obsodil, in ustrelil
 je iz revolverja proti glavi sodnika. Drugi strel iz-
 pustil je proti deželnemu svetniku dr. Novaku, ka-
 teri je sodnijskega adjunkta spremil, ta pa je revolver
 s palico odbil, tako, da ga strel ni zadal. Potem se
 je imenovani kaplan sam ustrelil.

Tatvina na pošti. Za narodno banko v Belgradu
 se je odposlalo iz Kremenice na Okrskem 144 zaboječkov
 srebrnega denarja. V Kis-Körösu pa enega zaboja s
 50 kilogrami ni več bilo. Preiskava je uvedena.
 Ukradenena denarja je bilo okoli 10 tisoč kron.

Naročnike prosimo zopet naj pišejo naslove
 (adrese) natančno in naj izrečno zapišejo, so li novi
 naročniki ali stari. Kdor hoče list na ogled, temu
 se pošlje radovoljno ena številka. Vposlati pa mora
 takoj po sprejemu lista tudi naročnino, ker se dru-
 gače ne vpiše v knjige kot naročnik.

Hišice za ptičja gnezda posebno za senice iz
 škorje prodaje načelnik ptujskega društva za
 varstvo živalij gosp. Leopold Slawitsch, trgovec v
 Ptujju in sicer za po jako nizkih cenah. Na to se opo-
 zarjajo učitelji, društva, sploh vsi ljubitelji prekorist-
 nih ptičev.

Gospodarske in gospodinjske stvari.

Kako ravnati s piščeti. Ko so piščeta na sreč-
 nem prekljuvala lupino, napravijo naše kmečke
 gospodinje pogostokrat to napako, da jim dajo koj
 piče ali hrane. Vsled tega pa ravno pocrka po
 6—8ih dneh veliko piščet in sicer na črevesnem na-
 hodu (katarju). To je ravno vzrok, da jim zadek
 oteče in postane trd, ter se jim ritno črevo zadela s
 trdim blatom. Piščeta ne smejo dobiti 48 ur nobene
 piče ali hrane, ker se črevo mora izprazniti piče,
 katero je pišče dobilo v jajcu. Vodo piti jim dajte

še le po štirih dneh. Popolnoma nepotrebno je, krmiti piščetom trdo kuhana, razrezana jajca. Naj-pripravnejša piča je v začetku proseno pšeno, pozneje pa še razven tega tudi stolčen ječmen ostanki mesa in od 12. dneva naprej tudi že krompir. Piča za piščeta, katera jim zelo dobro ugaja, je tudi na drobno stolčena ajda. Dobro krmilo za piščeta dobimo tudi na sledeči način: Stolče se zelo drobno tri kile starega, suhega kruha, temu se primeša pol-druga kila ovsene moke, jedna kila pšeničnih otrobov, jedna kila fine ječmene moke, jedna kila koruzne moke, dvajset jajec, tri velike žlice črnega popra, dve veliki žlici soli in poldruga žlica dvoogljikovega kislega natrona, katerega dobimo za nekaj krajcarjev v lekarni (apoteki). Ti mešanici se naj doda toliko mleka (prilичno 4 litre), da se dobi trdo testo. Testo potem dobro premesite in je v peči specite, da postane trdo kakor kamen. Ko se je mešanica spekla, razdrobite jo v kosce in če je kateri kos mehke, specite ga še enkrat. Te trde kose raztolčite potem in jih dajte suhe piščetom. V obče ne smete gospodinje pri krmljenju piščet pozabiti na to, da potrebuje mlado živahno pišče, z malim želodčekom le malo piče na enkrat, nasprotno pa hoče imeti dostikrat jesti.

Nekaj o cepičih. Za množenje sadnega drevja in tudi lepoticnega grmovja poslužujemo se dandanes izključno cepičev, popkov ali potaknjencev, ker le z njimi zamoremo lastnosti prejšnjega drevesa ohraniti. Za pomladansko cepljenje sadnega drevja rezati je cepiče v rani spomladi. Cepiče, ki jih nabereemo v tem času, hranimo lahko delj časa, nasprotno pa moramo čimprej porabiti one cepiče, v katerih se je začel sok že premikati. Kedar nabiramo cepiče, vzemimo samo take enoletne mladike, ki imajo krepko razvite popke. Iz ene mladike naredimo lahko več cepičev, med katerimi so oni iz sredine in iz prednjega konca najboljši. Mladike je koj zvezati v snopiče, katerim je privezati leseno ploščico z imenom sadne vrste. Nato se zakopljejo cepiči v senčnatem kraju v zemljo in sicer tako, da pride spodnji del okoli 10 cm globoko, a ostali del se pokrije z listjem ali s kakšno drugo odejo, to pa za to, da se cepiči na zraku preveč ne posuše, kar bi seveda slabo vplivalo na poznejšo rast.

Pisma uredništva.

Gospod Janko Polák, učitelj v Poljčanah! Na Vašo prošnjo Vam potrjujemo, da nam niste vposlali Vi dopisa „Iz Stanovskega pri Poljčanah“, kateri je bil priobčen v naši letošnji četrti številki. Dotični dopis so nam poslale „kmečke korenine“ in s tem podpisom bil je dopis tudi priobčen. S kranjskim, od Vas imenovanim listom, se ne spuščamo v nikako polemiko, ker tega tudi vreden ni. Z odličnim spoštovanjem: Uredništvo. — **Pokoše.** Dopis „zavoljo tistih 40 kron“ je romal v koš, ker je bil brez podpisa. Sploh pa je stvar preveč osebna. Ker je deklica oproščena, je bila in je gotovo tudi poštena in to Vam naj zadostuje. — **Faal.** Brata Gomiunig! Radovoljno Vama potrdimo, da nama nista poslala Vidva članka v naši 2. številki, ki je bil priobčen pod vzglavjem „Tako delujejo“. Dotični članek je poslal neki kmet iz Faala. — **Hošnica pri Slov. Bistrici.** Priobčimo gotovo

prihodnjič. — **Mala Nedelja.** Prihodnjič. — **Črna pberku.** Dopisa nismo priobčili, ker se nam je pisalo, žnjim še počakali. Zdravi! — **Milwaukee v Ameri** W. Plačano do 1. febr. 1905. Srčne pozdrave Vam uredništvo zahvaljujoč Vas za pripoznanje! Pisite zopet „Rodoljub“ iz konjiškega okraja. Vaše pismo sem velikanskim veseljem! Razburjenost Vaša mi priča dovolj, sem zadel zopet naravnost v centrum! Gospod, vedite, širi duševno prostost, ta ne more in ne sme upati na vsesestrano pripoznanje, posebno ne na pripoznanje od Vašega stana, si trudi zatreti vsako iskrico prostega mišljenja v narodnem Odgovoril bi Vam s pismom, toda, ker je dopis brez pravega vrgel sem ga s hladnimi občutki v — koš! D.

Loterijsko številke.

Trst, dne 4. marca: 53, 28, 60, 56.
Gradec, dne 11. marca: 22, 62, 34, 56.

Franc Jožefo

grenki vrelec (Bitterquelle)
je najboljša grenka voda. (Rabi se ta voda tudi med drugimi v splošni dunajski bolnišnici.)

Izvrstni Styria bicikeln

Cenjenim kupcem naznanimo, da imava tudi za to leto zastopnika za Styria bicikelnov in sicer za ptujski okraj. Cenjevanje priznana izvrstnih bicikelnov za letošnjo leto znižala, toraj bicikil lahko kupijo tudi manjmožni kupci. Zanesljivim kupcem prodajo se bicikeln tudi na kredit. Na zahtevanje vposlje seznam cenik.

Vsaki najin kupec in najin malec boje rad potrdil, da je se svojim od naji kupljenim Styria bicikelnom vedno bil zadovoljen. Vsak, kdor si želi kupiti kak bicikil, naj si ogleda poprej zanesljivo dobra kolesa v najini zalogi.

Brata Slawitsch

zaloga Styria bicikelnov v Ptuj, florijanski trg

Važno za kmete!

Superfosfa

je izvrsten umeten gnoj za njive, travnike in vinograde. — Ta gnoj prodaje po najnižji ceni

D. RAKUSCH, CELJE

Knjigoveški učenec

z dobro šolsko izobrazbo, nemškega in francoskega jezika zmožen, se takoj sprejema v knjigoveznicu **W. Blanke-ja** v Ptuj

6 mesecev na poskus

pošljem vsakomur svetovnoznano edino pravo

Samo 2 gold.

z veržico in s tokom vred.

patentirano anker-remontoaruro Roskopf

(sistem „Strapaz“) z originalno plombo.

Ta ura teče 36 ur, ima emajlni kazalnik (cifrenico), je izdelana iz črnega, imitiranega jekla ali iz nikelnja. Vsako uro, katera nebi kupcu ugajala, vzajem v teku 6 mesecev zopet nazaj in povrnem denar.

Tisoče pohvalnih pisem dokazuje, da je ura

Roskopf sistem „Strapaz“

svetovno znana. Originalna fabrična cena z veržico in s tokom vred je 1 komad 2 goldinarja. Ravno ista ura imenovana nra bodočnosti, s podobo v reliefu, kakor c. k. kralj, jezdec na konju, kmet s plugom, z lepo lovsko podobo ali s sliko okolice velja 10 krajearjev več. Ista ura z dvojnimi oklepom velja 3 gold. 40 kr., iz goldina (Gold-Plaque) 4 gold. Iz srebra velja 3 gold, z dvojnimi srebrnimi oklepom 5 gold.

Originalna ura „železniški Roskopf“ (Eisenbahn-Roskopf)

tekoča v rubinih (toda ne po sistemu Roskopf) velja 3 gold. 50 kraje.

Za vsako uro se jamči pismeno za tri leta.

Ure se razpošiljajo samo proti poštnemu povzetju (Postnachnahme.)

Prva in največja zaloga ur

Max Böhnell, urar, WIEN, IV.,
Margarethenstr. 38
liferant c. k. uradnikov.

Najstarejša in največja firma. — Ustanovljena leta 1840, odlikovana z največjim odlikovanjem „Grand Prix“ in se zlato medaljo v Parizu leta 1904.

Navadne Roskopf ure, katere se povsod priporočajo, veljajo prameni samo 1 gold. 50 kr. Pazite strogo na mojo originalno plombo se znamko „Strapaz Roskopf.“

Veliki ceniki z več kakor 1000 podobami različnih ur in različne srebrenine in zlatnine se pošljejo franco in brezplačno.

Lepo posestvo

odajeno eno uro hoda od sv. Styrja ob južni železnici, na primem kraju, tik glavne ceste, se koj prodaja pod ugodnimi pogoji. Posestvo je jako rodovitno leži v ravnini in meri 32 oralov (joh). Posestvu stojijo hiša, dva eva in kozolec. Vse v najboljšem stanju. Tudi opekarna je aven. Na posestvu se redi lahko glav živine. Več pove posest- k Janez Lešnik v Ternov- h št. 14, pošta Dramlje. (Trenenberg.) 114

ta stanovanje se vzvame koj v hišo, št. 26 na Zgorjem Bregu pri Ptujju močen ofer. prašati je pri Joh. Strasschill, na Bregu pri Ptujju. 116

Kdor ima seno in otavo

in sicer dobro spravljeno, sladko krmno (ne deteljo) za oddati, naj blagovoli naznaniti svoj naslov (adres) upravništvu „Stajerca“. 115

Amerikansko trsje

in sicer 3500 izvrstnih reznikov (Schnittreben) prve vrste, potem 2100 druge vrste (Riparia portalis) in 1500 prve vrste in 1400 druge vrste Montikole odda pod ugodnimi pogoji Josef Goriupp, usnjar v Ptujju.

Ravno tam se dobi tudi nad 1000 koreničnjakov (Wurzelreben) obojne gori omenjene vrste. 118

XXXXXXXXXXXX

Pomoč dobe vsi kilavi.

kateri nosijo moje po zdravniškem navodilu izdelane preveze za kilo. Enostranska preveza velja 8 do 15 kron, dvestranska 16 do 20 kron. Nadalje se objo pri meni suspenzoriji, telesne podveze, nogavice za tiste, ki trpe vsled krča v žilah itd.

JOSEF SCHIECK, Wien I, Graben 31 I.

Aziendahof.

Prodajalna je ustanovljena leta 1883. Kar kupcu ne ugaja se zamenja z drugim. Cenik brezplačno. 100

Prostovoljna sodnijska dražba zemljišč.

110

Od c. kr. okrajnega sodišča v Velikovcu (Völkermarkt) se bodejo na prošnjo dedičev po Janezu Marbeck po domače Jakopič iz Vacelne vesi (Watzelsdorf) javnim dražbenim potom prodavala sledeča zemljišča.

1. Njiva pri tako zvani Šedenovi koči, parcelno št. 1063 katastralne občine Gurčice (Gurtschitschach). Njiva meri 12 arov 19 štirijaških metrov. Izklicala se bode za 200 kron.

2. Njiva pri Andrejcu parcelno št. 1079 iste katastralne občine. Ta njiva meri 2 hektara 54 arov in 54 štirijaških metrov. Izklicala se bode za 1000 kron.

3. Gozd (hosta) v Jakopičevem dolu parcelno št. 848 iste katastralne občine. Gozd meri 17 arov 98 štirijaških metrov. Izklical se bode za 800 kron.

4. Jakopičevo posestvo v Vacelni vesi (Watzelsdorf) vložno št. 43 katastralne občine Gurčice (Gurtschitschach). Posestvo meri 37 hektarov, 55 arov in 78 štirijaških metrov. Izklicalo se bode za 10000 kron.

Licitacija se bode vršila v **ponedeljek dne 20. marca 1905 ob 10. uri predpoldan** in sicer na licu mesta v Vacelni vesi (Watzelsdorf) št. 1.

Ponudbe pod ceno, za katero se bodejo zemljišča izklicala, se ne bodejo sprejele.

Upnikom, kateri imajo svoje tirjatve na zemljiščih v knjižene, ostane zastavna pravica brez ozira na visočino cene, za katero se bodejo zemljišča prodala, pridržana.

Kupnino za licitirana zemljišča bode treba plačati pri tukajšnji sodnji na obroke in sicer v vsakih dveh mesecih od dne licitacije ena četrtina.

Drugi kupninski pogoji se izvejo pri tukajšnji sodnji.

C. kr. okrajna sodnja v Velikovcu (Völkermarkt) oddelek I. dne 9. marca 1905.

Najbolj po ceni in z največjim dobičkom se kupi usnje (Leder) pri krznarju (Gerber) in usnjarju

H. BAUMANN v Konjicah.
(Gonobitz).

Tam dobi vsak kupovalec jako dobre, po starem sistemu izdelane podplate, kakor tudi izvrstne, trpežne oglavi (Oberleder). Od istega se sprejema tudi vsakovrstno surovo usnje v izdelovanje in se izdela tudi na najcenejši in najsolidnejši način. Čevljarjem, kateri obiskujejo sejma, se priporoča vsakovrstno progasto (genärbt) in gladko usnje, posebno oglavi, kakor tudi izvrstni odpadki od podplatov.

Samo majhen poskus zadostuje, da se prepriča kupec o izvrstni kakovosti blaga.

Ravno tam se kupuje tudi po dnevnih cenah vsakovrstno surovo usnje, to je vsakovrstne kože, kakor goveje, telečje, ovčje, svinjske in pesje in sicer suhe ali pa tudi sveže (frišne).

Kupuje se tudi smrekova škorja cela ali pa zdrobljena, nadalje ježica (Knopper) in sicer v vsaki množini in za najvišje gotovo plačilo. 92

Veliko posestvo

se da pri Sv. Petru pod sv. goro prav po ceni v najem. Na posestvu je prostano poslopje. Posestvo meri 108 oralov (joh). Posestvo ima izvrstne njive in travnike. Naslov (adre.) pove „Štajerc.“ 68

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

500 kesov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berenšteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjat mošnjiček, 1 žepni nožič z pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco. vse iz duplezлата z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korešpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1 80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/4. 1038 NB. Za neugajajoče se denar vrne.

V najem se da 41

enonastropna hiša, katera je jako primerna za prodajo pijač ali kramarijo. V dotičnem kraju se bode v tekočem letu v bližini te hiši reguliral potok, zakar je v proračunu določenih 40 tisoč kron. Natančnejša poročila da posestnik Štefan Writz, pri Sv. Stefanu, pošta Globasnica na Koroškem.

Hišo za malo trgovino

vzamem takoj v najem ali pa jo pod ugodnimi pogoji tudi kupim. Ponudbe naj se pošlejo na upravništvo „Štajerc.“ 85

Učenec 98

zmožen nemškega in slovenskega jezika he takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom. Naslov (adres) pove „Štajerc.“

Smrekova drevesca

2 letna in sicer tisoč za samo 3 krone prodaje oskrbnništvo grajščine v Kozjem (Drachenburg.) 79

Jabolke

kupuje po najvišji ceni in v vsaki množini 101

Anton Reja v Ptuj

farbarske ulice števil. 11.

Lepo posestvo 97

se takoj pod ugodnimi pogoji prodaja. Posestvo leži v Stopercah ne predaleč od farne cerkve. K posestvu spada tudi kos novonasaženega vinograda. Na posestvu stoji židana hiša z gospodarskim poslopjem. Na njem je tudi lepi sadunosnik in mnogo kostanjevega drevja. Posestvo se prodaja, ker je posestnik od njega preveč oddaljen, prav po nizki ceni. Za nekaj denarja se tudi lahko počaka. Na posestvo se lahko vzame denar kot posojilo. Naslov (adres) pove upravništvo „Štajerc.“

Kot šafar 111

želim vstopiti v službo pri kaki grajščini ali kakem veleposestniku. Izurjen in izučen sem počolnoma v vinoreji in v sadjereji sploh v seh panogah kmetijstva. Razven tega sem tudi izučen vrtnar. Ponudbe naj se blagovolijo vpsolati na upravništvo „Štajerc.“

Mesarija in gostilna

na zelo ugodnem prostoru na Bizelskem se da zaradi smrti v obitelji od 1. aprila 1905 v najem. Natančnejša pojasnila daje g. Ant. Škof, ekonom na Bizelskem pri Brežicah. (Wisell bei Rann an der Save.) 99

Cepljeno trsje 96

prve vrste, potem korenčjake in rozge za cepljenje na suho prodaje po nizkih cenah Anton Terstenjak, Cigajščak, Strigova (Striedau.)

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priložnosti 33
500 komadov za 1 gld. 95 kr. Ena krasno pozlačena precisna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3% dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikeln, 1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korešpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpošilja se proti poštnemu povzetju ali če se denar pošlje naprej. Dunajska centralna razpošiljalnica P. Lušt, Krakov (Krakau) Nr. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Brata Slawits

v Ptuj

priporočata izvrstne živalne (Nähmaschinen) po sledeči

Singer A 70 K
Singer Medium 90 „
Singer Titania 120 „
Ringschifchen . 140 „
Ringschifchen za krojače . . 180 „

Minerva A 100 „
Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 „
Howe C za krojače in čevljarje . . . 90 „
Cylinder Elastik za čevljarje 180 „
Oell (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cen pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno.

Tomaževa žlindrasta moka (mela).

Za pomladansko setev se priporoča kot najboljši in najcenejši umetni gnoj z fosforjevo kislino Tomaževa moka (mela). Ta gnoj izvrstno upliva pri vse setvas na polju, v sadunosniku, v vinograd in v vrtih. Posebno se priporoča tudi za travnik in za deteljno setev.

Tomaževa žlindrasto moko „Sternmarke“ iz Tomaževih fosfatnih fabrik G. m. b. H. Berlin

ima v zalogi

F. Kerschischnig v Radgoni.

Vsaka vreča (žakelj) ima varstveno znamko (marko) in na vsakem je izrečno napisano koliko moke je njem.

Delavci pozor!

Pri premogovniku (Kohlenbergbau) pri Velenji Šaleški dolini se takoj sprejme do trideset pregarjev (Häuer).

Majarja

kateri ima dve moči delavni moči, sprejme večjo majarijo in čarijo v Pristovi Barbara v Halozah

Franz Kaiser v Ptuj.

Hlapca za krav

kateri zna tudi molzti (dojiti) takoj sprejme za posestvo na „Gut Neustift“.

Franz Kaiser v Ptuj

Naznanilo ptujskega mestnega kopaljšča (Pettauer Badeanstalt).

Kopele v banjah se lahko rabijo vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlaponem in sicer za ljudstvo se dobé od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlaponom in polivom vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

376

Nagrobne vence

iz umetnih cvetlic po 4, 6, 8 in 10 kron, kakor tudi venčne trakove z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi in priporočata

BRATA SLAWITSCH
v Ptuj. 347

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Karl Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41. 537

Živinski sejmi v Mariboru.

V Mariboru se vršita na v nalašč za to odločnem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva živinska sejma.

Prvi vsako drugo sredo in drugi vsako četrto sredo

v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k obisku teh sejmov. 401

Vsakovrstno **prekajeno** (zelhano) **meso**, najfinejše klobase, vedno sveže (frišno) blago, priporoča po naj-
žji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptuj.

Zunanja naročila odpravijo se vestno in hitro!

345

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporoča po sledečih cenah:
Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2½ metra dolga, velja samo 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.
To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „strozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 do 35 kr. Vzorci (muštre) se tudi vpošljejo pa zahtevo.

Brata Slawitsch 265
trgovca v Ptuj, Florianski trg.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klalnice in plinarske hiše pestavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati
i. t. d. 58

Jos. Kasimir, Ptuj, tik „Štajerca“

kupuje jajca, surovo maslo (puter), sir, sadje itd. in sicer vse po najvišjih cenah.

Priporoča tudi svoje najboljše sortirano špeci-rijsko in materijalno blago, kakor tudi različne barve (farbe) itd.

Nadalje priporoča izvrstne mele, rozine, grozd-
diče (veinberlne), slanino (špeh), mast itd. 389

Najboljša postrežba in najnižje cene.

(Willkomm).

Ta težka vrsta ovsa obrodi v vsaki zemlji, zori zgo-
daj, jako bogato obrodi, da visoko, dobro slamo za
krmo in ne poleže. Ker se na redko seje, zadu-
stuje na 1 oral 50 klg. Pošilja se v vrečah po 25
klg za K 9, 50 klg za K 17, 100 klg za K 32.
Vzorci po 5 klg franko za K 3 20 proti predplačilu

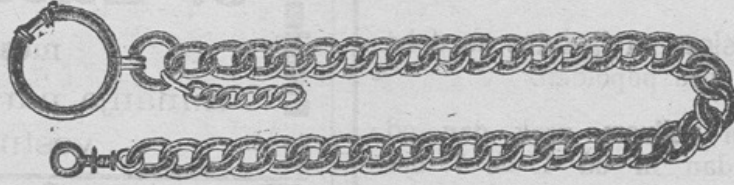
Oskrbništvo graščine Golič

pri Konjicah, Štajersko. 59

Dobre ure po nizki ceni

od ces. kr. novčnega urada potrjene, s triletnim pismenim jamstvom.

Samo 3-80 glđ. prava sreberna remonter-ura z emajl-kazalnikom, sekundnim kazalom, natančno regulirana za samo 3-80. Najfinejša sorta 4-80 gold. Ravno taka ura s zlatimi obročki 5-50 gold.; z dvema srebrenima pokrovoma (pravo srebro) brez obročkov 5-75 gold.; z dvema srebrenima pokrovoma in s zlatimi obročki 6-50 gold.; prava sreberna, puncirana anker-remont z dvojnimi pokrovom z 15 rubini in pokrovom na skok, prav dobro idoča; z lepim emajliranim kazalnikom, sekundnim kazalnikom, natančno regulirana, s triletno pismeno garancijo 8-75 gold.

Zlati prstani 14 kar. 14 kar. zlati
5.25 gold. — 6 kar. 5-50 gold.
novega zlata 2-80 novega zlata
gold. iz punciranega gold. iz punciranega
dublje-zlata 1-40 glđ. dublje-zlata

Prave sreberne oklepne verižice s ces. kr. novčnim znakom, 30 cm dolge

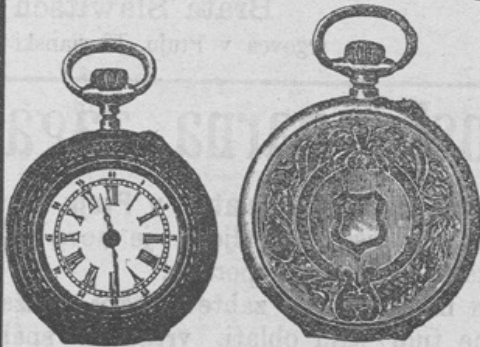
15 gramov težke glđ.	1-20
20 " " " "	1-50
30 " " " "	2-20
40 " " " "	2-60
50 " " " "	3-25
60 " " " "	3-80
70 " " " "	4-50
80 " " " "	5-20
100 " " " "	6-80
150 " " " "	9-50
200 " " " "	11-—
" " " "	12-80

Pravo 14 kar. zlato oklepne verižice s ces. kr. novčnim znakom, 30 cm dolge

12 gramov težka gold.	18-—
15 " " " "	21-50
18 " " " "	25-—
24 " " " "	32-—
30 " " " "	38-50
40 " " " "	50-—

S 12 gr. težkim privezkom vred tehta moja 18 gr. težka zlata verižica 30 gramov ter stane 30 gold. Prosim, naj vsakdo pretehta, primerja ter se prepriča.

Nikelnasta verižice so po 30, 40 krajcarjev.
Svilena (židana) vrvoča stane 15 krajcarjev.
5-50 gold. stane prava sreberna remonter-ura za ženske s 3 letnim pismenim jamstvom; iz 14 kar. zlata 12-50 gold.
6-75 gold. stane prava sreberna remonter-ura za ženske, z dvojnimi pokrovoma s 3 letnim pismenim jamstvom; iz zlata 16-— gold.

Razpošilja se le solidno (dobro) blago. Nobena sleparija. Zamena je dovolj ali pa se denar vrne. — Pošilja se proti poštnemu povzetju.

HANNS KONRAD

tovarna za ure in razpošiljalna tvrdka v Brüx-u štev. 949 (na Češkem).

Bogato ilustrovani cenik z nad 800 slikami se na zahtevanje vsakomur brezplačno in prosto (franko) dopošlje.

Lovske puške

vseh sistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše preskušene, priporoča

Peter Wernig

ces. kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem (Ferlach, Kärnten).

Ceniki se dopošljejo zastonj in poštnine prosto.

Najboljše
klajno apno
se dobi samo pri
Adolfu

Sellinschegg

Ptuj

nasproti
mestnega
gledališča
(teatra).

Vsaki dan kupi

sveža (frišna) jajca, krompir, luk, česnik, rumeno korenje, belo repo, fižol, maslo, slane gobe, pitano perotnino

A. Sellinschegg

trgovina s špecerijskim blagom „k zelenjavi“

PTUJ.

NB. Sveža (frišna) vsakovrstna sendviči E. Mauthnerja iz Budapesta, ki so priznana najboljša in najbolj zanesljiva, so že prišla!

5-letno, močno, črno brejo kobilica

17 in pol pesti visoko, proda ali zameni z drugimi
F. Quandest v Mariboru, Mellingerstrasse 26

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta
Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051
pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902	K 9,808.551-21
vloge od 1. januarja 1903 do 31. decembra	
1903 z obrestmi vred	> 4,312.950-22
Od tega je odračuniti:	K 14,121.501-43
vote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1903 vzdignile	K 3,264.661-30
stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1903	> 10,856.840-13
Hipotekarna posojila	K 6,246.645-43
Mějnično stanje	85.126—
Posojila na vrednostne efekte	16.329-83
Efektivni zaklad	3,453.858—
Posestva	183.000—
Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi	317.000—
Vloge pri kreditnih podjetjih	330.425-20
Stanje blagajne "kase"	91.22-963
Glavni rezervni zaklad	564.881-88
Posebni rezervni zaklad za kurzne diference	315.353-82
Zaklad za penzije	32.118-21

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

1041

Mestna hranilnica

(šparkasa)

v Ormožu

uradnje vsako sredo in soboto od 8 do 12 ure predpoldan. Pojasniti se dajo vsaki čas brezplačno. Vloge se sprejemajo vsaki dan. Vloge se obrestujejo polmesečno, toraj od 1. oziroma 16. dneva vsakega meseca, v katerem se je denar vložil in do 15. oziroma zadnjega dneva meseca, v katerem se je denar vzdignil.

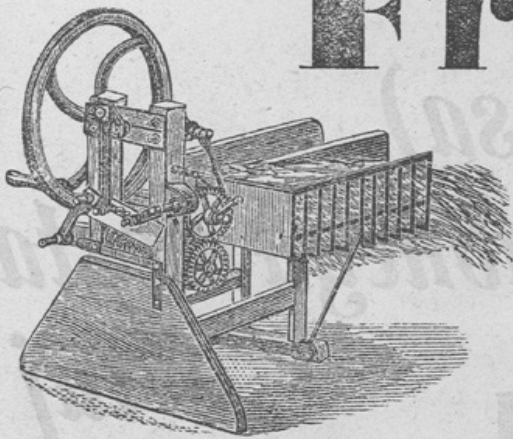
Obresti se dne 30. junija in dne 31. decembra vsakega leta pripišejo h kapitalu. Vložitelju radi tega pripisa ni treba priti v urad.

Rentni davek plača hranilnica (šparkasa) sama.

Hranilnica (šparkasa) se nadzoruje od države in je tudi ud zveze štajerskih hranilnic in podvržena reviziji te zveze.

Franc Schütz

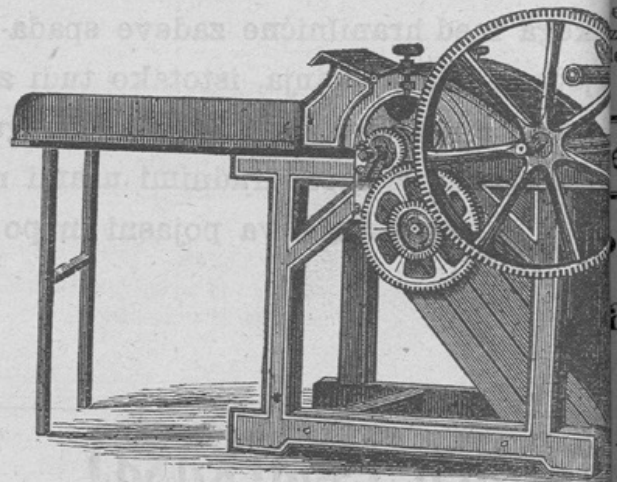
sv. Trojica v Slov. gor.

Cenjenemu občinstvu naznanjam
imam

zastop prve tovarne (fabrike) poljedeljskih
strojev

MAYFARTH.

Po jako ugodnimi plačilnimi pogoji in bolj po ceni, kakor drugod prodajam izvrstne stroje (mašine) za poljedelce, kakor:

mlatilnice, slamoreznice, stroje za rezanje repe, čistiti žita itd.

sploh vsakovrstne stroje, kateri se rabijo pri poljedelstvu. Vsakdor, ki je pri meni do kupil kak poljedelski stroj, bil je žnjim jako zadovoljen, kar potrjujejo od cenjenih kupcev poslana mi pohvalna pisma. Naročila naj se pošljejo pod naslovom
Franc Schütz, trgovec, sv. Trojica v Slov. gor.

Zahvalna pisma dobil sem od sledečih cenjenih kupcev:

Ignac Nedelko, posestnik v Brengovi, je kupil mlatilnico.
Jože Kosar, posestnik v Oseku, je kupil slamoreznico.
Janez Suhkof, posestnik v Oseku, je kupil slamoreznico.
Janez Gungl, posestnik v Porčicu, je kupil mlatilnico.
Leopold Sirk, posestnik v Radah, je kupil decimalno tehtnico (vago).
Anton Šiško, posestnik v Trotkovi, je kupil slamoreznico.
Josef Schalamun, posestnik v Voličini, je kupil mlatilnico.
Karl Pauritsch, posestnik v Porčicu, je kupil mlatilnico.
Marija Kocbek, posestnica v Linarski, je kupila mlatilnico.
Georg Pučko, posestnik v Vrjanah, je kupil slamoreznico.

Franc Donik, posestnik pri sv. Benediktu, je kupil mlatilnico.
Jakob Sorko, posestnik v Cagoni, je kupil mlatilnico.
Alojzija Spirk, posestnica v Negovi, je kupila slamoreznico.
Janez Pauritsch, posestnik pri sv. Benediktu je kupil mlatilnico.
Janez Vogrin, posestnik v Oseku, je kupil mlatilnico.
Franc Ploj, veleposestnik v Porčicu, je kupil stroj za mleti in stroj za rezanje repe.
Juri Golob, posestnik pri Sv. Trojici v Slov. gor., je kupil stroj za rezanje repe.

Od vseh teh imam pohvalna pisma, s katerimi so izjavili, da so s stroji zadovoljni:

Kdor toraj želi kupiti kak poljedelski stroj, naj se zgleda pri

FRANC-u SCHÜTZ, trgovcu pri sv. Trojici v Sl. g.